

OD TAKRAT DRUGAČE GLEDAM NA HOJO PO GORAH

ŽIG SPLOH NI POMEMBEN

STANE ŠTUCIN

Stojim na vrhu Krna. Sam. Sredi pozno-poletnega popoldneva. Popolna tišina. Nikjer žive duše. Od daleč zaslišim blejanje ovce, poleg sebe edini znak življenja. Ne vidim je. Nebo je umito, čisto, sonce pripeka, kot bi hotelo nadomestiti vse puste in turobne dni zadnjega tedna, ko so se čez deželo podili temni oblaki ter prinašali dež, veter in ledeno točo. Vse polno ledenih zrn je v minulih dneh bilo na pobočja in ta vrh. Še danes je po kotanjah na debelo nasuto ledeno zrnje. Gledam okrog sebe, na vse strani: vse gore so danes tako blizu. Tako čist je pogled nanje: Mangart, Jalovec — kot da stojita tik pred mano, kot da ni vmes globoke doline Soče. Skoraj bi se ju lahko dotaknil. Strmim, kajti s te točke doslej nisem doživel lepšega razgleda. In vsa ta lepota je v tem popoldnevu samo moja: edini sem, ki jo opazujem.

Pa še jaz sem tukaj čisto po naključju. Če ne bi imel nujnega opravka v Tolminu, kamor sem se odpravil, ko sem bil že štiri ure v službi, me ne bi bilo tukaj. Spotoma, sem si dejal, stopim še na Krn po tisti zadnji žig za transversalno knjižico. Tako bi bila s to sezono zaključena tudi ta moja planinska pot.

Hitim proti koči, zadnji naskok, zadnji žig. Toda razočaranje: koča je zaprta. Jurišam proti vrhu, saj je tam tudi žig. Vendar ostrmim ob pogledu na skrinjico: prazna je, žiga ni, pot je bila zaman!

Vsedem se, pogled zaplava v širono prostranstvo, na številne vrhove vsenaokoli, nad katere je poveznjeno modro nebo, s katerega se usipajo močni sončni žarki. Obdaja me blažen mir, pozabljam, kakšen je bil namen mojega prihoda. Kaj žig! Izgubil je vrednost. Ni mi zanj — četudi ga nikoli ne dobim!

Podoba iz narave, ki se mi ponuja v vsej veličini in popolnosti, je neponovljiva. Za tak pogled in mir bi vsak dan stal tukaj. Na številnih pohodih po visokogorju sem podoben razgled doživel le še z Raduho, Prisojnika, pa morda enkrat s Triglavu.

ROJEVANJE NOVIH DNI

Pobrskam po spominih. Slovenska planinska pot: da, začeli smo jo v troje. Prijatelji. Zaposleni v različnih službah. Ves prosti čas smo namenili goram. Bili smo neločljivi. Pa so prišle obveznosti: služba, dom, družina. Vse redke se dobivamo. Posamič, po svojih

možnostih, nadaljujemo svojo pot, vendar tekmujemo. Vsi smo pri koncu. Sam sem upal, da danes pritisnem zadnji žig, pošljem transversalno knjižico na Planinsko zvezo, dobim transversalni znak — in začnem znova.

Krn: bolj naključno kot namenoma izbran za mojo zadnjo točko pohoda te prve poti. Vsak dan gledam skoraj s praga domače hiše iz idrijskih hribov tvoja zahodna pobočja, danes pa si mi namenil in naklonil mnogo več. Več kot kdajkoli doslej. Še se bom vračal k tebi, a nikoli več zaradi žiga. To ostane v odrabljeni in zaprašeni knjižici, v srcu pa živ in neizbrisen zapis o doživetjih, ki se jih je na poti kar veliko nabralo.

Če mi je le uspelo, sem na pohodih po visokogorju v zgodnjih jutrih stal na visoki točki. Opazoval porajajoča se jutra, vzhod sonca, gledal v še temne ali zameglene doline. Obvezno sem iz koč, kjer sem prespal, ob prvem rahlem zaznavnem svitu odhitel na plano, na svež zrak pozdravit nov dan. V Pogačnikovem domu na Kriških podih sem nekoč uprizoril pravo budnico, ko sem se še v temi na vrhu stopnic spotaknil ob nič kaj udobno spečega in pospešeno pristal spodaj. Zunaj pa je bil prvi rahel svit, bili so že lepo vidni in s soncem ožarjeni vrhovi, vse, kar je bilo spodaj, pa še ni bilo zaznavno; le slutil sem, da je tam globoko dolina Trente s svojo modro Sočo v naročju. Vsak trenutek se mi je kazala druga slika: že sem razločil mogočno ostenje Kanjavca, močne sence polic so že bledele, že se je videlo neznansko globoko v dolino Zadnjice. Noč se je postopoma umikala novemu porajajočemu se dnevu.

FANT S PLANIN

Stresel me je jutranji hlad in stopil sem v kočo. Oskrbnik pa: »Dobro budnico si nam zaigral! Še dobro, da je bilo tako, prav danes mi je ura odpovedala. Stopnice so cele, kaj pa ti?« Ponudil mi je čaja, izmenjala sva nekaj besed — in že sem z družbo hitel proti Gamsovcu, Luknji in samemu očaku Triglavu naproti.

Kaže, da sem zelo povprečen Slovenec, kar sem nemalokrat spoznal ob srečanjih s planinci in alpinisti. »Ja, tebe pa od nekod poznam. Kje sva se že srečala? Tone, kako si kaj, dolgo se že nisva videla...« Tako me kar pogosto pozdravljajo ljudje, ki jih sploh ne poznam. Zase lahko rečem le to, da sem morda res bolj planinski tip človeka srednje postave, svetlolas in modrih oči. Le redke mi uspe

prepričati, da sva se morda res že videla, da pa se pozna še od tega trenutka. Najbolj prepričan v svoje trditve je bil fant z Grohata, Rušan, ki je trdil, da sva bila že skupaj v navezi v steni Ojstrice. To mi je sicer godilo, saj vem, da je ta stena veličastna; videl sem jo sicer, kolikor je očem dostopna s Kopinškove poti, za plezanje pa vsaj zdaj še nimam poseb-

nega navdušenja, čeprav so me kolegi alpinisti že ničkolikokrat vabili medse.

Ob bežnem pregledu nekaterih doživetij in spominov s planinskih poti na prijetnem soncu sem kar pozabil, da je že pozno popoldne in da moram še nazaj v dolino. Še kratko okrepčilo — in že se spuščam po vijugah navzdol proti vasi Krn.

ZBIRKA PLANINSKIH MISLI »GORA NI NORA« — 2

KLINI – ZAGOZDE – ZATIČI

FRANCE MALEŠIČ

Kar sem spisal, je tako in prav res tako resnično, da sva v tem oziru resnica in jaz popolnoma brat in sestra, ki se ljubita prav bratovsko, akoravno se tu in tam malo sporečeta.

Janko Mlakar

Nos kralja Ludovika XIV.

Ime Polhogradske Grmade
v času francoske vlade

Ni najslabše, da nas tisoč tujih izkušenj v gorah ne privede do večje previdnosti, temveč da tudi lastne izkušnje pri večini ne zaležejo nič.

Fendrich

Če ti kakšen vzpon ni uspel, bodi toliko korajžen, da boš to prenesel. Opravi ga boš naslednjič. Stene so vedno na istem mestu. One čakajo! Popustiti v slabem vremenu ali v drugih slabih razmerah ni sramota, niti poraz. Ne tvegaj vzpona kadarkoli. Sramota je šele takrat, kadar jo lahko miselno skupiš.

Zlatko Smerke

Gorništvo je samo sebi namen, edino področje, kjer se človek osvobodí tisočerihih namenov, za katere mora živeti in najti smisel — torej delovanje brez namena v pokrajini brez koristi.

Leo Maduschka

Ne opazite podobnosti med planinci, gorniki in plezalci? Cilj je skupen, le poti do cilja so različne. Doživetje nas druži.

Marko Dular

Zastonj letamo po svetu za lepoto. Če je ni v nas samih, je ne bomo našli.

Ralph Waldo Emerson

Ljubezen do gora ne more nikoli miniti. Človek, ki se jim enkrat zapiše, jim pripada vedno. To je najčudovitejša pripadnost in blaženo suženjstvo.

Naravoljubu je vsak hribček posvečen oltar.

Simon Robič

So mesta v gorah, ki pravemu planincu prav posebno prirastejo k srcu. Če nalletiš nanje, te prisilijo, da jim posvetiš več časa, kot bi ga sicer uporabil samo za ugoden počitek. Imajo neko svojstveno moč: naenkrat ti telo postane nevažno, nepotrebna napota, duša zaživi na široko, brez prizvokov in utesnitev. Veliki esteti dr. Kugy je na takih mestih preprosto — prenočil. Šele noč ti v gorah nalije čašo opojnosti do roba, šele v njeni samoti jo moreš izpiti do dna, v urah popolne sproščenosti, najlepših, najintimnejših in samo tvojih.

France Avčič

Če res noben kamen, noben serak, nobena napaka kjerkoli na Zemlji ne čaka name, da zaustavi mojo življenjsko turo, bo prišel dan, ko bom star in zgaran znal najti mir med živalmi in rožami. Krog se bo sklenil, končno bom le še preprost pastir, saj sem kot otrok sanjal, da bom to postal.

Lionel Terray

V mladosti je moč, v starosti previdnost.

Aristotel

Mladost je norost, ki se z leti stopnjuje.

Milan Piker

Le enkrat si mlad: ko si mlad, in pa vse življenje, če si planinec ali lovec.

France Avčič

Aipinistični punk generaciji rad prisluhnem, saj smo mi njihovi, oni pa naši. Izkušnja nas uči, da avtobus dvakrat hitreje vozi, kadar za njim tečemo, kot tedaj, ko sedimo v njem.

Hias Rebitch

Do prvih obronkov se zaganja morala doline... Zakoni gora so drugačni — preprosti, a neizprosni in strogi. Viharji in mraz nam kujejo voljo, stene zahtevajo natančnost, odpoved in skromnost. Tega dolina očitno ne rabi več.

France Ciuha

Kamorkoli greste, ste tam.

Če vam je vseeno, kje ste, se niste izgubili.

Murfoloija v gorah